

Yardımlaşma, Dayanış!

Türkiye büyük bir ülkedir.

Türkiye büyük zenginlikleri olan, büyük bir ülkedir.

Türkiye büyük bir önderin dehasının mirasıyla nefes alan özgür bir ülkedir.

Türkiye en büyük zenginliği güzel, merhametli, vatanperver, misafirperver insanları olan, doğası, yeraltı ve yerüstü kaynaklarıyla, şanlı bir tarihe sahip çok büyük bir ülkedir.

Bana sürekli bunları söyleyen, ben doğduğumda emekli olmuş emniyet mensubu bir polisti dedem. Daha büyüğü yok mu, en büyük Türkiye mi? diye sorardım.

Kıyaslamayacaksın derdi. Herkes kendine büyük. Ama bil ki, bütün dünyanın gözü ülkemizdedir, hem hayranlık hem düşmanlık besler pek çok millet. İşte bu yüzden Atana, vatanına, diline, değerlerine, zenginliklerine ve mutlaka milletine sahip çıkacaksın. Bu vatani sana hazır bırakanları her zaman büyük bir minnetle anacak, sen de evlatlarına öyle bırakacaksın.

Yaşlıydı. Bilge öğütlerini uzun uzadıya dinleyemedim. Ama zaten dinlediğim özüyümü. Son görev gibi, bana okumayı yazmayı öğretti, bir kalemi, bir kitabı, gülen gözlerini ve dünyayı rahat birkaç tur dönebilen geniş yüreğinin sevgisini bırakıp gitti. Ne yapacağımı bilemediğim her zaman, o günleri hatırlarım.

Türkiye büyük bir ülkedir.

Türkiye büyük zenginlikleri olan, büyük bir ülkedir.

Türkiye büyük bir önderin dehasının mirasıyla nefes alan özgür bir ülkedir.

Türkiye en büyük zenginliği güzel, merhametli, vatanperver, misafirperver insanları olan, doğası, yeraltı ve yerüstü kaynaklarıyla, şanlı bir tarihe sahip çok büyük bir ülkedir.

***

Dün resmi bir işlem için çocukları okuldan alıp Avrupa yakasına geçtik. Uzun sıralar, eksik dokümanlar vs derken yarım gün koşturmacada yemek de yiyemedik. Akşam saatlerinde feci de trafiğe yakalanınca bir sağlıklı yemek noktasına ulaşamayınca bekleyemeyecek hale gelen çocuklar için eşim ilk gördüğü pizzacıda durdu. Bir paket küçük boy karışık pizza ile arabaya dönüp açlığı bastırın diye açıkladığı anda yüzüm seyirmeye başladı desem yalan olmayacaktır. Kucağımda uyuyan bebeğim sebebiyle coşkulu bir tepki veremesem de, çöp yiyorsunuz çöp yiyorsunuz çöp yiyorsunuz deDikçe oğullarım lokmaları yutamaz eşim de daha fazla dayanamaz hale geldi. Camı açtığı anda otoyolda dilenen iki çocuk pizza diye bağıarak arabaya

doğru koşmaya başladılar, bir hamlede camdan içeri uzanıp kutuyu kaptılar. Nasıl olduğunu anlamadan bir kadın ve yaklaşık on çocuk daha belirdi. Kadın aldığı gibi pizzayı, tek lokmada ağzına attı. Kalan çocuklardan biri arabanın önünü kesti, diğerleri kapalı camlara vurmaya başladı. 'Çekil' işaretlerimiz fayda etmediği gibi, camı ya da kapıyı açıp müdahale etmeye çekinir duruma gelmiştik. Öndekinin bir an uzaklaşmasını fırsat bilip yavaş da olsa akan trafikte ilerlemeye başladık ancak yanımızda koşan ve cama vuran kız çocuğunu epeyce ikna edemedik. Neden sonra eşim kızarak söylenince çocuk durdu ve biz hızlanmaya çalışarak uzaklaştık.

O kadar zor bir şey ki açıklık. O kadar zor bir şey ki sokaklarda dilenen aç çocukların varlığını bilmek... O kadar zor bir şey ki o çocukları unutmaya çalışmak, unutamamak, bir şeyler yapmak istemek, yapamamak... O kadar zor ki bir anneler gününde, yavrularına sarılıp öperken, kokularını içimden geri vermek istemediğimden nefesimi uzun uzun tutarken, köpeğimizi bile kendim doğurmuşum gibi hisseder ve sarıp sarmalarken, o çocukların sönmüş göz ferlerini zihnimden silmek... O kadar zor ki, benim büyük ve güzel Türkiyem'in her köşesinde bu manzaraların artan oranlarda artarak artık kanıksandığını bilmek...

Yıl boyu gerek sosyal medya üzerinden gerekse özel iletişim gruplarından çeşitli iletiler ulaşıyor. Çoğu doğuda, o hiç gitmediğimiz görmediğimiz uzak köylerde, okul çağı çocuklarının eğitimleri sırasında ihtiyaç duydukları materyaller ve hatta yaşamsal düzeyde gerek duydukları mont, kaban, ayakkabı, atkı, bere gibi eşyalar için yardım isteniyor. Şimdi söyleyeceğim şeye tepki vermeden önce bir kez daha etraflıca düşünmenizi rica edeceğim. Ben bu yardımlara olabildiğince katılmıyorum ve mümkün olduğunca karşısında duruyorum. Çünkü bunun hiçbir zaman anlık bir faydadan öteye gidemediğini ve bir vicdan rahatlamasına yardım adı verildiğini düşünüyorum.

Bazı zorunlu haller dışında, sözgelimi beklenmedik doğal afetlerden sonra ani olarak zora düşüldüğünde, elbetteki elde avuçta ne varsa, alarak ya da mevcudu paylaşarak destek olmak lazım. Ancak günlük hayatın döngüsüne bu yapıyı müdahalenin herhangi bir düğümü çözeceğine, derde deva olacağına ve kalıcı bir mana içereceğine inanmıyorum.

Peki bu şekilde yardımlaşmayan bir toplum ne yapabilir? Dayanışabilir. Çünkü dayanışma, yardımlaşmanın dikey hiyerarşisinin aksine, son derece yatay bir hiyerarşi olarak bizzat yapılmak istenenin faal öznesidir.

Sivil toplum örgütlenmesinin son derece zayıf, anlaşılammış, dönem dönem yasaklanmış, sindirilmiş, sildirilmiş, kötülenmiş, korkutulmuş, yaftalanmış varlığı dolayısıyla yokluğunda,

Yardımlaşma, Dayanış!

toplumun bu çıkış yollarında kendini bulmuş olmasına şaşırılmamak ve hatta belki bir miktar organizmayı canlı tutmuş olmasına şükretmek gerekir. Ancak artık sivil toplum örgütleri/kuruluşları/insiyatifleri/yaklaşımları mutlak suretle ete kemiğe bürünmeli, toplumdaki istisnasız her bireyin hayat görüşüne ya da uzmanlık alanına bağlı olarak seçtiği birinin içinde yer almasının elzem olduğu gerçeğiyle hareket edilmelidir.

Ben ne yapıyorum? Öncelikle kendim ve ailem için tüketim kalemlerimi belirliyorum. Bunların özellikle ve mutlaka gıda olanlarını ayırıp her biri için yöresinde bir üretici buluyorum. Mümkün olduğunca en kırsalda yer alan bu üreticinin ürünlerini kargo ile teslim edeceği şekilde tedarik ediyorum. Doğrusu bu bana daha fazla iş doğuruyor.

Markete gidip bir seferde televizyonundan tenceresine, maydonozundan salçasına kadar her şeyi almaya benzemiyor. Kimi ezik, kimi bozuk geliyor ilk başta. Ama Edirne'den Ardahan'a kadar her yerden bir şeyler sipariş vermek artık hayatımın bir parçası.

Siparişlerin geldiği saatte evde birilerinin olması, gelenlerin kontrolü, bunların hem saklanabilir hem de depolanabilir şekilde tasniflenmesi hep ilave bir iş yükü. Ambalajlı olmadıkları, koruyucu içermedikleri için kolay bozulacaklarını bilmek ve ona göre kullanım sırasında tutmak da bazen notlar almayı gerektiriyor. Olsun, okuma yazmamız var çok şükür, hepsinin altından kalkmak için birkaç saat fazladan emek harcamaya değiyor.

Elde edilen tüm ürünler çok sağlıklı olmayabiliyor. Bilgisizlikten reçellerin içine bolca limontuzu, salçalara kaynağı belirsiz market tuzu katılmış olabiliyor mesela. Ancak marketten alınanlarda da durumun farklı olmadığını bilmek yetiyor rahatlamaya. En büyük mutluluksa, banka ya da postane aracılığıyla para öderken yaşadığımdır. Bir köylü, bir üretici, kırsalda bir kadın, bir yenge, bir abla, çapa yapan bir kardeş, kaşık oyan bir dede, yemeni işleyen bir bacı emeğinin paraya döndüğünü görüyor. Benim gönderdiğim montu giymiyor çocuğu, onun yerine kendi gidiyor, PTT'den gönderdiğim parayı çekiyor, çocuğunu alıp çarşıya çıkıyor, onun istediği kabanı alıp üstüne bir de çikolata yedirip evine dönüyor. O çocuk anne babasının emeğiyle para kazandığını görerek büyüyor, emeğin değer gördüğünü biliyor, köyünde ya da kasabasında da iyi bir hayat olabileceğini anlıyor. Okuluna giderken tüm ihtiyaçlarının uzakta biryerdeki bir yardımseverin fakir ailesine el uzatarak değil, mutfağında bir tencere kaynaması için onlara ihtiyaç duyan bir büyükşehirlinin satın aldığı ürünlerin parasıyla karşılandığını görerek büyüyor. Bir nesil böyle büyüdüğünde, parasını hakıyla kazanıp her ihtiyacını görebildiğini bildiğinde,

ağır şartlarıyla sürüneceği, yersiz yurtsuz kalacağını düşüneceği bir büyükşehirliye göçmüyor olacaktır. Herkes aynı göğün altında kendi yöresinin mis gibi kokusu ve ev dediği güvenin varlığıyla, dimdik yaşayacaktır.

Şimdiki iletişim yolları her şeyi kolaylaştırıyor. Siz de tüketim listenizi çıkarın. Dayanıklı tüketim mallarını yazmayın tabii. Diğer tüm ürünler için açın haritayı, hangi bölgeye ait, ayırın. Sonra internette bölgelerin illerinin, ilçelerinin tarım müdürlüklerine, ya da muhtarlıklarına ulaşın. Bir üretici telefonu alın. Arayın. İlk seferlerde parayı önceden gönderin. Haklı olarak güvenemeyeceklerdir. Ardından ürünleriniz gelsin. İlk sefer geç, eksik ve bozuk gelecektir. Ancak üç beş taneden sonra hiç istemediğiniz bir bağ kekik, bir yemeni ya da bir pişirimlik tarhana da eklenmiş olduğunu göreceksiniz. Sizi sevecekler. Siz de onları seveceksiniz. Çok seveceksiniz. Bir yolunuz düşerse de mutlaka uğramak isteyeceksiniz. Sonra bir gün okul kazanan çocuğunu getirecek bulunduğunuz şehire. Duyunca görmek isteyeceksiniz. Yıllarca ellerinden çıkan ürünlerle beslediğiniz çocuklarınıza gururla bakacaksınız. Bir de okutmak üzere getirdiği çocuğuyla sizi gördüğünde nasıl vakur elinizi sıkacağına şahit olacaksınız.

Ben oldum.

Ve bilin ki, bu duyguyu anlatmamın başka hiçbir yolu yok.

Türkiye büyük bir ülkedir.

Türkiye büyük zenginlikleri olan, büyük bir ülkedir.

Türkiye büyük bir önderin dehasının mirasıyla nefes alan özgür bir ülkedir.

Türkiye en büyük zenginliği güzel, merhametli, vatanperver, misafirperver insanları olan, doğası, yeraltı ve yerüstü kaynaklarıyla, şanlı bir tarihe sahip çok büyük bir ülkedir.